

95/1974 Zb. MEDZINÁRODNÝ DOHOVOR

o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie

Štáty, ktoré sú stranami tohto dohovoru, berú do úvahy, že Charta Organizácie Spojených národov je založená na zásadách dôstojnosti a rovnosti všetkých ľudí a že všetky členské štáty sa zaviazali vykonávať v spolupráci s Organizáciou tak spoločné, ako aj individuálne akcie, aby sa dosiahol jeden z cieľov Organizácie Spojených národov, ktorým je podpora a posilňovanie všeobecnej úcty k ľudským právam a základným slobodám pre všetkých bez rozdielu rasy, pohlavia, jazyka alebo náboženstva, a ich zachovávanie,

berúc do úvahy, že Všeobecná deklarácia ľudských práv vyhlasuje, že všetci ľudia sa rodia slobodní a seberovní čo do dôstojnosti a práv a že každý má mať všetky práva a slobody, ktoré sú v nej vyhlásené, bez akéhokoľvek rozlišovania, najmä podľa rasy, farby alebo národnostného pôvodu,

berúc do úvahy, že všetci ľudia sú si pred zákonom rovní a majú právo na rovnakú ochranu zákonom proti akejkolvek diskriminácii a proti každému podnecovaniu k diskriminácii,

berúc do úvahy, že Organizácia Spojených národov odsúdila kolonializmus a všetku segregáciu a diskriminačnú prax, ktorou je sprevádzaný, nech existujú v akejkolvek forme a kdekoľvek, a že Deklarácia o poskytnutí nezávislosti koloniálnym krajinám a národom zo 14. decembra 1960 [rezolúcia Valného zhromaždenia 1514 (XV)] potvrdila a slávnostne vyhlásila nevyhnutnosť čo najrýchlejšie a bezpodmienečne s nimi skončiť,

berúc do úvahy, že Deklarácia Organizácie Spojených národov o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie z 20. novembra 1963 [rezolúcia Valného zhromaždenia 1904 (XVIII)] slávnostne potvrdzuje, že je nevyhnutné rýchlo odstrániť na celom svete rasovú diskrimináciu vo všetkých jej formách a prejavocho a zabezpečiť porozumenie pre dôstojnosť ľudskej osobnosti a úctu k nej,

presvedčené, že akékoľvek učenie o nadradenosti založenej na rasovom rozlišovaní je z vedeckého hľadiska falošné, morálne odsúdeniahodné, sociálne nespravodlivé a nebezpečné a že rasová diskriminácia v teórii alebo praxi, nech už sa vyskytuje kdekoľvek, nie je ospravedliteľná,

znovu potvrdzujúc, že diskriminácia medzi ľuďmi podľa rasy, farby pleti alebo národnostného pôvodu je na prekážku priateľským a mierovým vzťahom medzi národmi a ohrozuje mier a bezpečnosť medzi národmi, ako aj harmonické súžitie ľudí, a to aj v tom istom štáte,

presvedčené, že existencia rasových priehrad je nezlučiteľná s ideálmi akejkolvek ľudskej spoločnosti,

znepokojené prejavmi rasovej diskriminácie, ku ktorým ešte stále dochádza v niektorých oblastiach sveta, a politikou vlád založenou na rasovej nadradenosti a nenávisti, ako je apartheid, segregácia a separácia,

rozhodnuté prijať všetky nevyhnutné opatrenia na rýchle odstránenie rasovej diskriminácie vo všetkých jej formách a prejavoch, zabrániť šíreniu rasistických učení a praktík a potierať ich, aby sa podporilo porozumenie medzi rasami a vybudovalo medzinárodné spoločenstvo zbavené všetkých foriem rasovej segregácie a rasovej diskriminácie,

berúc do úvahy Dohovor o diskriminácii v povolaniach a zamestnaní, prijatý Medzinárodnou organizáciou práce v roku 1958, a Dohovor o boji proti diskriminácii v oblasti vzdelania, prijatý Organizáciou Spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru v roku 1960,

prajúc si uskutočniť zásady zakotvené v Deklarácii Organizácie Spojených národov o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie a zabezpečiť čo najrýchlejšie prijatie praktických opatrení pre tento cieľ,

sa dohodli na tomto:

ČASŤ I

Článok 1

1 Výraz "rasová diskriminácia" v tomto dohovore znamená akékoľvek rozlišovanie, vylúčovanie, obmedzovanie, alebo zvýhodňovanie založené na rase, farbe pleti, rodovom alebo na národnostnom alebo etnickom pôvode, ktorého cieľom alebo následkom je znemožnenie alebo obmedzenie uznania, používania alebo uskutočňovania ľudských práv a základných slobôd na základe rovnosti v politickej, hospodárskej, sociálnej, kultúrnej alebo v ktorejkoľvek inej oblasti verejného života.

2 Tento dohovor sa netýka rozlišovania, vylúčovania, obmedzovania alebo zvýhodňovania vykonávaného štátom, ktorý je stranou tohto dohovoru, medzi vlastnými a cudzími občanmi.

3 Žiadne ustanovenie tohto dohovoru sa nemôže vykladať tak, aby sa akýmkoľvek spôsobom dotýkalo právnych predpisov zmluvných štátov o národnosti, štátnom občianstve alebo naturalizácii, pokiaľ tieto ustanovenia nediskriminujú niektorú národnosť.

4 Za rasovú diskrimináciu sa nepovažujú osobitné opatrenia urobené výhradne na zabezpečenie primeraného rozvoja niektorých rasových alebo etnických skupín alebo jednotlivcov, ktorí potrebujú takú ochranu, ktorá môže byť nevyhnutná na to, aby im zabezpečila rovnaké používanie alebo výkon ľudských práv a základných slobôd, pokiaľ pravda tieto opatrenia nevedú k zachovaniu rozdielnych práv pre rôzne rasové skupiny a pokiaľ nezostanú v platnosti po dosiahnutí cieľov, pre ktoré boli prijaté.

Článok 2

1 Zmluvné štáty odsudzujú rasovú diskrimináciu a zaväzujú sa, že budú vykonávať bez meškania a všetkými vhodnými spôsobmi politiku smerujúcu k odstráneniu rasovej diskriminácie vo všetkých jej formách a k rozvoju porozumenia medzi všetkými rasami. Na tento cieľ:

- a) každý zmluvný štát sa zaväzuje, že nebude vykonávať rasovú diskrimináciu proti osobám, skupinám osôb alebo inštitúciám a že zabezpečí, aby všetky verejné orgány a inštitúcie - celoštátne aj miestne - konali v súlade s týmto záväzkom;
- b) každý zmluvný štát sa zaväzuje, že nebude povzbudzovať, obhajovať alebo podporovať rasovú diskrimináciu vykonávanú ktoroukoľvek osobou alebo organizáciou;
- c) každý zmluvný štát podnikne účinné opatrenie na preskúmanie celoštátnej i miestnej vládnej politiky a na novelizáciu alebo zrušenie všetkých zákonov a predpisov, ktoré majú za následok vznik alebo zachovanie rasovej diskriminácie, všade, kde existuje;
- d) každý zmluvný štát zakáže a odstráni všetkými vhodnými prostriedkami, včítane zákonodarných opatrení, rasovú diskrimináciu vykonávanú ktoroukoľvek osobou, skupinou alebo organizáciou;
- e) každý zmluvný štát sa zaväzuje podporovať tam, kde to je vhodné, integračné viacrasové organizácie a hnutia a iné opatrenia na odstránenie prekážok medzi rasami a pôsobiť proti všetkému, čo smeruje k posilňovaniu rasových priehrad.

2 Pokiaľ to okolnosti vyžadujú, vykonajú zmluvné štáty osobitné opatrenia v oblasti sociálnej, hospodárskej, kultúrnej a v iných oblastiach na zabezpečenie primeraného rozvoja a ochrany rasových skupín alebo ich príslušníkov, aby im bolo zaručené plné a rovnaké používanie ľudských práv a základných slobôd. Tieto opatrenia nemajú mať v žiadnom prípade za následok zachovanie nerovnosti alebo rozdielnosti práv rôznych rasových skupín po dosiahnutí účelu, na ktorý boli prijaté.

Článok 3

Zmluvné štáty zvlášť odsudzujú rasovú segregáciu a apartheid a zaväzujú sa na územiach spadajúcich pod ich právomoc predchádzať, zakázať a odstrániť všetky praktiky tohto druhu.

Článok 4

Zmluvné štáty odsudzujú všetku propagandu a všetky organizácie, ktoré sú založené na myšlienkach alebo teóriách o nadradenosti jednej rasy alebo skupiny osôb jednej farby pleti alebo etnického pôvodu alebo ktoré sa pokúšajú ospravedlňovať alebo povzbudzovať akúkoľvek formu rasovej nenávisti a diskriminácie, a zaväzujú sa, že prijmu bezodkladné a pozitívne opatrenia na odstránenie akéhokoľvek podnecovania k rasovej diskriminácii alebo činov rasovej diskriminácie, a na tento cieľ s náležitým zreteľom na zásady zakotvené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a na práva výslovne uvedené v článku 5 tohto dohovoru sa zaväzujú najmä:

- a) vyhlásiť za činy trestné podľa zákona: akékoľvek rozširovanie ideí založených na rasovej nadradenosti alebo nenávisti, akékoľvek podnecovanie k rasovej diskriminácii, ako aj všetky násilné činy alebo podnecovanie k takým činom proti ktorejkoľvek skupine osôb inej farby pleti alebo etnického pôvodu, ako aj poskytovanie akejkoľvek podpory rasistickej činnosti, včítane jej financovania;

b) vyhlásiť za nezákonné organizácie a tiež aj organizovanú a akúkoľvek inú propagandistickú činnosť podporujúcu a povzbudzujúcu rasovú diskrimináciu a vyhlásiť účasť v takých organizáciách alebo na takej činnosti za trestnú podľa zákona; c) nedovoliť celoštátnym ani miestnym verejným orgánom alebo inštitúciám podporovať alebo podnecovať rasovú diskrimináciu.

Článok 5

V súlade so základnými povinnosťami vyhlásenými v článku 2 tohto dohovoru sa zmluvné štáty zaväzujú, že zakážu a odstránia rasovú diskrimináciu vo všetkých jej formách a že zaručia právo každého na rovnosť pred zákonom bez rozlišovania podľa rasy, farby pleti, národnostného alebo etnického pôvodu, najmä potom pri používaní týchto práv:

a) práva na rovnaké zaobchádzanie pred súdmi a pred všetkými ostatnými orgánmi, ktoré vykonávajú súdnictvo;

b) práva na osobnú bezpečnosť a ochranu štátom proti násiliu a ujme na zdraví, či už sú spôsobené vládnymi úradníkmi alebo ktoroukoľvek osobou, skupinou alebo inštitúciou, c) politických práv, najmä práva zúčastňovať sa na voľbách, voliť a byť volení - na základe všeobecného a rovného volebného práva, práva účasti vo vláde, ako aj zúčastňovať sa na správe verejných vecí na všetkých stupňoch a práva vstupu za rovnakých podmienok do verejných služieb,

d) ďalších občianskych práv, najmä:

i) práva slobodného pohybu a výberu bydliska vnútri hraníc štátu, ii) práva opustiť ktorúkoľvek krajinu, aj svoju vlastnú, a vrátiť sa do svojej krajiny,

iii) práva na štátne občianstvo,

iv) práva uzavrieť manželstvo a zvoliť si manžela,

v) práva každého vlastniť majetok tak sám, ako aj spolu s inými,

vi) práva nadobúdať dedičstvo,

vii) práva na slobodu myslenia, svedomia a náboženstva,

viii) práva na slobodu presvedčenia a prejavu,

ix) práva na slobodu zhromažďovania a združovania,

e) hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv, najmä:

i) práva na prácu, na slobodnú voľnú zamestnania, na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky, na ochranu proti nezamestnanosti, na rovnaký plat za rovnakú prácu a na spravodlivú a uspokojivú odmenu za prácu,

ii) práva zakladať odborové organizácie a stať sa ich členom,

iii) práva na bývanie,

iv) práva na ochranu zdravia, liečebnú starostlivosť, sociálne zabezpečenie a sociálne služby,

v) práva na vzdelanie a školenie,

vi) práva na rovnakú účasť na kultúrnom dianí,

f) práva prístupu na všetky miesta a na používanie všetkých služieb určených verejnosti, ako sú dopravné prostriedky, hotely, reštaurácie, kaviarne, divadlá a parky.

Článok 6

Zmluvné štáty zabezpečia prostredníctvom príslušných vnútroštátnych súdov a iných štátnych orgánov všetkým osobám podliehajúcim ich jurisdikcii účinnú ochranu pred všetkými činmi

rasovej diskriminácie, ktoré v rozpore s týmto dohovorom porušujú ich ľudské práva a základné slobody, ako aj právo žiadať na týchto súdov spravodlivú a primeranú náhradu za akúkoľvek škodu, ktorú v dôsledku takej diskriminácie utrpeli.

Článok 7

Zmluvné štáty sa zaväzujú, že podniknú bezodkladné a účinné opatrenia, najmä v oblasti vyučovania, výchovy, kultúry a informácií na boj proti predsudkom, ktoré vedú k rasovej diskriminácii, a pre podporu porozumenia, znášanlivosti a priateľstva medzi národmi a rasovými alebo etnickými skupinami, ako aj pre popularizáciu cieľov a zásad Charty Organizácie Spojených národov, Všeobecnej deklarácie ľudských práv, Deklarácie Organizácie Spojených národov o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie a tohto dohovoru.

ČASŤ II

Článok 8

1 Ustanoví sa Výbor na odstránenie rasovej diskriminácie (ďalej len "Výbor"), ktorý bude zložený z osemnástich expertov známych svojimi vysokými morálnymi vlastnosťami a neustrannosťou, ktorých budú voliť zmluvné štáty zo svojich občanov a ktorí budú vykonávať túto funkciu ako individuálne osoby, pričom sa bude brať zreteľ na spravodlivé zemepisné rozdelenie miest a na zastúpenie rozličných foriem civilizácie a hlavných právnych systémov.

2 Členovia Výboru sa budú voliť tajným hlasovaním z kandidátov uvedených v zozname osôb vymenovaných zmluvnými štátmi. Každý zmluvný štát môže vymenovať zo svojich občanov jednu osobu.

3 Prvé voľby sa budú konať šesť mesiacov po tom, čo tento dohovor nadobudne platnosť. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov vyzve zmluvné štáty najneskôr tri mesiace pred každými voľbami, aby do dvoch mesiacov oznámili svojich kandidátov. Generálny tajomník vypracuje abecedný zoznam všetkých takto navrhnutých osôb s uvedením zmluvných štátov, ktoré ho navrhli, a zašle ho zmluvným štátom.

4 Voľby členov Výboru sa budú konať na zasadaní zmluvných štátov, ktoré generálny tajomník zvolá do sídla Organizácie Spojených národov. Na tomto zasadaní, na ktorom kvórum budú tvoriť dve tretiny zmluvných štátov, budú zvolení za členov Výboru tí kandidáti, ktorí dostanú najväčší počet hlasov a absolútnu väčšinu hlasov prítomných a hlasujúcich zástupcov zmluvných štátov.

5 a) Členovia Výboru sa budú voliť na štvrtročné obdobie. Volebné obdobie deviatich členov zvolených pri prvých voľbách uplynie však za dva roky. Mená týchto deviatich členov vylosuje predseda Výboru ihneď po prvých voľbách.

b) Aby sa obsadili uprázdnené miesta, vymenuje zmluvný štát, ktorého expert prestal vykonávať funkciu člena výboru, iného experta zo svojich občanov s výhradou schválenia Výboru.

6 Zmluvné štáty uhrádzajú náklady členov Výboru spojené s výkonom ich funkcie.

Článok 9

1 Zmluvné štáty sa zaväzujú, že pre rokovanie vo Výbore budú predkladať generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov správu o zákonodarných, súdnych, správnych alebo iných opatreniach, ktoré urobili na vykonanie ustanovení tohto dohovoru:

- a) do roka od nadobudnutia platnosti tohto dohovoru pre príslušný štát,
- b) potom každé dva roky a okrem toho, kedykoľvek o to Výbor požiada. Výbor môže požadovať od zmluvných štátov dopĺňajúce informácie.

2 Výbor bude Valnému zhromaždeniu každoročne predkladať prostredníctvom generálneho tajomníka správu o svojej činnosti a môže robiť návrhy a všeobecné odporúčania na základe správ a informácií, ktoré dostal od zmluvných štátov. Také návrhy a všeobecné odporúčania sa predložia Valnému zhromaždeniu spoločne s prípadnými pripomienkami zmluvných štátov.

Článok 10

1 Výbor prijme vlastný rokovací poriadok.

2 Výbor si volí funkcionárov na obdobie dvoch rokov.

3 Generálny tajomník Organizácie Spojených národov zriadi sekretariát Výboru.

4 Schôdze Výboru sa budú konať spravidla v sídle Organizácie Spojených národov.

Článok 11

1 Ak je niektorý zmluvný štát toho názoru, že iný zmluvný štát nevykonáva ustanovenia tohto dohovoru, môže na to upozorniť Výbor. Výbor potom zašle toto oznámenie príslušnému zmluvnému štátu. Štát, ktorému sa oznámenie zaslalo, predloží do troch mesiacov písomné vysvetlenie alebo vyhlásenie a informuje o prípadnej náprave.

2 Ak sa vec neurovna na spokojnosť oboch strán do šiestich mesiacov odo dňa, keď štát dostal prvé oznámenie, a to buď dvojstranným rokovaním, alebo iným vhodným spôsobom, bude mať každý zo štátov právo predložiť otázku Výboru znovu tak, že súčasne vyrozumie Výbor a druhý štát.

3 Výbor sa bude zaoberať vecou, ktorá mu bola predložená podľa odseku 2 tohto článku, až po tom, čo zistil, že v danom prípade sa použili a vyčerpali všetky dosiahnuteľné vnútroštátne opravné prostriedky, v súlade so všeobecne uznanými zásadami medzinárodného práva. To však neplatí v prípade, keď sa opravné konanie neodôvodnene preťahuje.

4 Výbor môže v každej veci, ktorá mu bola predložená, požiadať príslušné zmluvné štáty, aby mu zaslali akékoľvek ďalšie informácie týkajúce sa tejto veci.

5 Ak Výbor rokuje o otázke vyplývajúcej z tohto článku, majú príslušné zmluvné štáty právo určiť svojho zástupcu, ktorý sa bez hlasovacieho práva zúčastní na prerokúvaní tejto otázky.

Článok 12

1. a) Len čo Výbor dostal a porovnal všetky informácie, ktoré považuje za potrebné, predseda vymenuje ad hoc zmierovaciu komisiu (ďalej len komisia) zloženú z piatich osôb, ktoré môžu, ale nemusia byť členmi Výboru. Jej členovia budú vymenovaní na základe jednomyseľného súhlasu strán v spore. Komisia poskytne štátom, ktoré o to prejavia záujem, svoje dobré služby na pokojné urovanie sporu, ktoré bude založené na dodržiavaní tohto dohovoru.

b) Ak sa štáty, ktoré sú stranami v spore, nedohodnú do troch mesiacov na zložení komisie, budú jej členovia, o ktorých sa tieto štáty nedohodli, zvolení za členov Výboru dvojtretinovou väčšinou v tajnom hlasovaní.

2 Členovia komisie vykonávajú svoju funkciu ako individuálne osoby. Nemôžu byť príslušníkmi štátu, ktorý je stranou v spore, ani štátu, ktorý nie je zmluvnou stranou tohto dohovoru.

3 Komisia volí svojho predsedu a schvaľuje svoj rokovací poriadok.

4 Komisia zasadá spravidla v sídle Organizácie Spojených národov alebo na inom vhodnom mieste, ktoré sama určí.

5 Sekretariát zriadený podľa článku 10 odseku 3 tohto dohovoru bude tiež slúžiť každej komisii, ktorá vznikne uvedeným spôsobom v dôsledku sporu medzi zmluvnými štátmi.

6 Všetky náklady členov komisie sa rovnomerne rozdelia medzi štáty, ktoré sú stranami sporu, na základe odhadu vykonaného generálnym tajomníkom.

7 Generálny tajomník bude v prípade potreby splnomocnený uhradiť výdavky členov komisie ešte predtým, než ich uhradia štáty, ktoré sú stranami sporu, v súlade s odsekom 6 tohto článku.

8 Informácie, ktoré Výbor dostal a zhodnotil, budú komisii k dispozícii. Komisia môže štáty požiadať o predloženie akýchkoľvek ďalších informácií týkajúcich sa prerokúvanej veci.

Článok 13

1 Komisia po plnom posúdení veci pripraví a predloží predsedovi Výboru svoju správu so závermi o všetkých skutkových otázkach týkajúcich sa sporu a s odporúčaniami, ktoré sú podľa názoru komisie vhodné na dosiahnutie pokojného urovnania sporu.

2 Predseda Výboru predloží správu komisie každému zo štátov, ktoré sú stranami v spore. Tieto štáty oznámia predsedovi Výboru v lehote troch mesiacov, či odporúčania obsiahnuté v správe komisie prijímajú.

3 Po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 2 tohto článku zašle predseda Výboru ostatným

zmluvným štátom tohto dohovoru správu komisie spolu s vyhláseniami štátov, ktoré sú stranami v spore.

Článok 14

1 Zmluvný štát môže kedykoľvek vyhlásiť, že uznáva príslušnosť Výboru na prijímanie a prerokúvanie oznámení jednotlivých osôb alebo skupín osôb podliehajúcich jurisdikcii tohto štátu, ktoré sa sťažujú, že sa stali obeťou porušenia ktoréhokoľvek z práv vyhlásených v tomto dohovore. Výbor neprijme oznámenia týkajúce sa zmluvného štátu, ktorý neurobil také vyhlásenie.

2 Každý zmluvný štát, ktorý robí vyhlásenie podľa odseku 1 tohto článku, môže vytvoriť alebo určiť v rámci svojho právneho poriadku orgán, ktorý bude poverený prijímať a prerokúvať petície jednotlivých osôb aj skupín podliehajúcich jeho jurisdikcii, ktoré si sťažujú, že sa stali obeťou porušenia niektorého z práv vyhlásených v tomto dohovore, a ktoré vyčerpali ostatné dostupné vnútroštátne opravné prostriedky.

3 Vyhlásenie urobené podľa odseku 1 tohto článku spolu s názvom orgánu utvoreného alebo určeného podľa odseku 2 tohto článku, uloží zmluvný štát u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, a ten zašle jeho kópiu ostatným zmluvným štátom. Vyhlásenie sa môže kedykoľvek odvolať oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi. Odvolanie sa nevzťahuje na oznámenie, ktoré už Výbor dostal.

4 Orgán utvorený alebo určený v súlade s odsekom 2 tohto článku povedie register petícií. Overené kópie registra sa budú každoročne ukladať u generálneho tajomníka, pričom sa ich obsah nebude zverejňovať.

5 V prípade, že sťažovateľ nedostane zadosťučinenie od orgánu utvoreného alebo určeného podľa odseku 2 tohto článku, má právo sa s touto vecou do šiestich mesiacov obrátiť na Výbor.

6.a) O každej sťažnosti Výbor dôvernou cestou upovedomí zmluvný štát, ktorý údajne porušil niektoré z ustanovení tohto dohovoru; nesmie však uviesť totožnosť príslušnej osoby alebo skupiny osôb bez ich výslovného súhlasu. Výbor neprijme anonymné sťažnosti.

b) Do troch mesiacov predloží štát Výboru písomné vysvetlenie alebo vyhlásenie objasňujúce vec a informáciu o eventuálnej náprave.

7.a) Výbor skúma sťažnosti so zreteľom na všetky informácie, ktoré mu predložil zmluvný štát alebo sťažovateľ. Výbor sa nebude zaoberať oznámením sťažovateľa, pokiaľ nezistí, že sťažovateľ vyčerpал všetky dosiahnuteľné vnútroštátne opravné prostriedky. Táto zásada však neplatí v prípade, že sa opravné konanie neodôvodnene preťahuje.

b) Svoje prípadné návrhy a odporúčania zašle Výbor príslušnému zmluvnému štátu a sťažovateľovi.

8 Výbor zahrnie do svojej výročnej správy stručný obsah týchto oznámení, a pokiaľ to je účelné, aj obsah vysvetlení a stanovísk zmluvných štátov, ako aj svojich vlastných návrhov a odporúčaní.

9 Výbor je oprávnený vykonávať funkcie uvedené v tomto článku len vtedy, ak vyhláseniami

v zmysle odseku 1 tohto článku bude viazané najmenej desať zmluvných štátov tohto dohovoru.

Článok 15

1 Až do dosiahnutia cieľov Deklarácie o poskytnutí nezávislosti koloniálnym krajinám a národom, obsiahnutej v rezolúcii Valného zhromaždenia 1514 (XV) zo 14. decembra 1960, nebudú ustanovenia tohto dohovoru žiadnym spôsobom obmedzovať petičné právo zaručené týmto národom inými medzinárodnými dokumentami alebo Organizáciou Spojených národov a jej medzinárodnými odbornými organizáciami.

2.a) Výbor, utvorený podľa odseku 1 článku 8 tohto dohovoru, dostáva od orgánov Organizácie Spojených národov, ktoré sa zaoberajú otázkami majúcimi priamy vzťah k zásadám a cieľom tohto dohovoru, kópie petícií a predkladá im svoje názory a odporúčania vo veci týchto petícií, keď posudzuje petície, ktoré pochádzajú od obyvateľov poručenských a nesamosprávnych území alebo iných území, na ktoré sa vzťahuje rezolúcia Valného zhromaždenia 1514 (XV), a týkajú sa otázok upravených týmto dohovorom a predložených týmto orgánom.

b) Výbor dostane od príslušných orgánov Organizácie Spojených národov kópie správ o zákonodarných, súdnych, správnych alebo iných opatreniach, ktoré majú vzťah k zásadám a cieľom tohto dohovoru a ktoré vykonávajú správne mocnosti na územiach spomenutých pod bodom a) tohto odseku, a bude tlmočiť svoje názory a odporúčania týmto orgánom.

3 Výbor zahrnie do svojej správy Valnému zhromaždeniu stručný prehľad o petíciách a správach, ktoré dostal od orgánov Organizácie Spojených národov, ako aj názory a odporúčania Výboru týkajúce sa týchto petícií a správ.

4 Výbor si vyžiada od generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov všetky jemu dostupné informácie, ktoré majú vzťah k cieľom tohto dohovoru a týkajú sa území spomenutých v odseku 2 a) tohto článku.

Článok 16

Ustanovenia tohto dohovoru o opatreniach, ktoré sa majú urobiť na urovanie sporov alebo na vybavenie sťažností, sa nedotýkajú iných spôsobov riešenia sporov alebo vybavovania sťažností v oblasti diskriminácie, upravených v základných dokumentoch alebo dohovoroch Organizácie Spojených národov a jej odborných organizácií, a nebránia zmluvným štátom použiť inú cestu na urovanie sporu v súlade so všeobecnými medzinárodnými zmluvami, ktorými sú viazané.

ČASŤ III

Článok 17

1 Tento dohovor je otvorený na podpis všetkých štátov, ktoré sú členmi Organizácie

Spojených národov, ktorejkoľvek z jej medzinárodných odborových organizácií, všetkých štátov, ktoré sú stranami Štatútu Medzinárodného súdneho dvora, a ktoréhokoľvek iného štátu, ktorý Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov vyzvalo, aby sa stal stranou tohto dohovoru.

2 Tento dohovor podlieha ratifikácii. Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

Článok 18

1 Tento dohovor je otvorený prístupu všetkých štátov uvedených v odseku 1 článku 17 dohovoru.

2 Listiny o prístupe budú uložené u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

Článok 19

1 Tento dohovor nadobudne platnosť tridsiatym dňom po uložení dvadsiatej siedmej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

2 Pre každý štát, ktorý dohovor ratifikuje alebo k nemu pristúpi po uložení dvadsiatej siedmej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe, nadobudne dohovor platnosť tridsiatym dňom po uložení ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe.

Článok 20

1 Ak ktorýkoľvek štát urobí pri ratifikácii alebo pri prístupe výhradu ku ktorémukoľvek z článkov tohto dohovoru, generálny tajomník Organizácie Spojených národov oznámi znenie výhrady všetkým štátom, ktoré sú alebo ktoré sa môžu stať zmluvnými stranami tohto dohovoru. Ktorýkoľvek štát, ktorá má námietky proti výhradám, oznámi generálnemu tajomníkovi v lehote deväťdesiat dní odo dňa uvedeného oznámenia, že výhradu neprijíma.

2 Výhrady, ktoré sú nezlučiteľné s cieľom a účelom tohto dohovoru, nie sú prípustné. Nie je tiež prípustná výhrada, ktorá by vo svojich dôsledkoch zabraňovala činnosti niektorého z orgánov utvorených dohovorom. Za neprípustnú alebo za takú, ktorá zabraňuje činnosti, sa bude považovať výhrada, s ktorou vyslovia nesúhlas najmenej dve tretiny zmluvných štátov tohto dohovoru.

3 Výhrady môžu byť kedykoľvek odvolané oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi. Oznámenie nadobudne platnosť dňom, v ktorý ho generálny tajomník dostal.

Článok 21

Každý štát môže vypovedať tento dohovor písomným oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov. Vypoveď nadobudne platnosť jeden rok po dni, keď generálny tajomník oznámenie dostane.

Článok 22

Každý spor vzniknutý medzi dvoma alebo viacerými zmluvnými štátmi o výklad alebo o použitie tohto dohovoru, ktorý sa nevyrieši rokovaním alebo na základe procedúry výslovne určenej v tomto dohovore, sa na žiadosť ktorejkoľvek zo strán v spore predloží na rozhodnutie Medzinárodnému súdnemu dvoru, ak sa strany nedohodnú na inom spôsobe riešenia.

Článok 23

1 Každý zmluvný štát môže kedykoľvek požiadať o revíziu tohto dohovoru písomným oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov.

2 O opatreniach, ktoré sa majú na základe takej žiadosti prijať, ak vôbec, rozhodne Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov.

Článok 24

Generálny tajomník Organizácie Spojených národov upovedomí všetky štáty uvedené v odseku 1 článku 17 tohto dohovoru:

- a) o podpisoch tohto dohovoru, ratifikáciách a prístupoch podľa článkov 17 a 18;
- b) o dni, ktorým tento dohovor nadobudne platnosť podľa článku 19;
- c) o oznámeniach a vyhláseniach, ktoré dostal podľa článkov 14, 29 a 23;
- d) o oznámeniach o výpovedi, ktoré dostane podľa článku 21.

Článok 25

1 Tento dohovor, ktorého anglické, čínske, francúzske, ruské a španielske znenia majú rovnakú platnosť, bude uložený v archíve Organizácie Spojených národov.

2 Generálny tajomník Organizácie Spojených národov zašle overený odtlačok tohto dohovoru všetkým štátom náležiacim do niektorej z kategórií spomenutých v odseku 1 článku 17 dohovoru.

Na dôkaz čoho podpísaní, náležite splnomocnení svojimi vládami, podpísali tento dohovor, otvorený na podpis v New Yorku siedmeho marca tisíc deväťsto šesťdesiateho šiesteho roka.
